

Bir köy yok olmasın diye...

Öğr. Gör. Gizem Kuçak Toprak
Atılım Üniversitesi, Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü

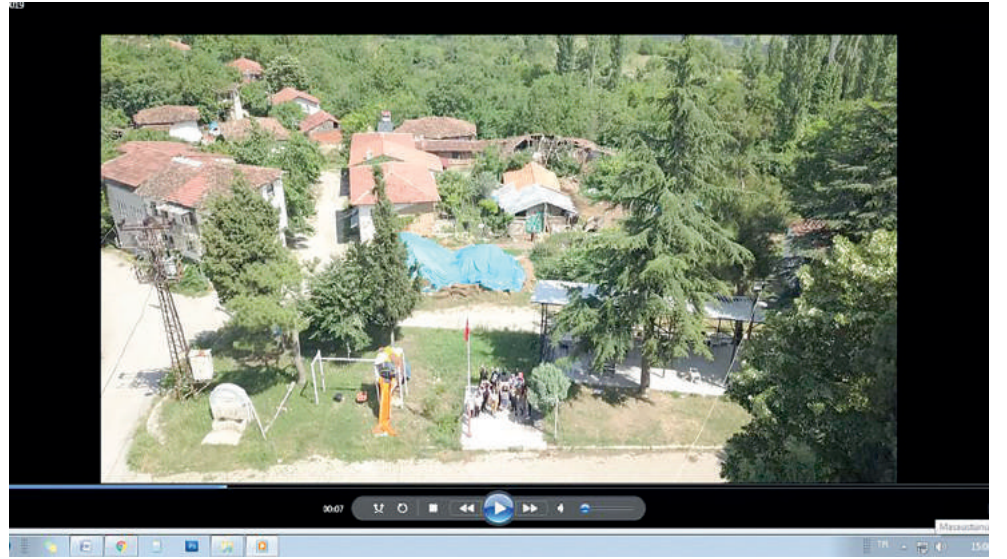
Bilecik İlyas Bey Köyü, yok olmak üzere olan fakat mevcut kaynakları ile birlikte yaşaması için birçok olanağı olan bir köy. Rumlardan köyü terk etmesi esnasında bir çok yapının yakıldığı fakat ardından yeniden canlanarak 150 haneye ulaşan fakat 1960'lı yıllarla birlikte köyden kente göçün başlamasının ardından, bugün yaklaşık 10 haneye düşen, ekmek dahi almak için Bilecik merkeze gitmeniz gereken, herkesin kendi üretimini yaptığı, yaptığını satmadığı için gelir düzeyi düşük ailelerin yer aldığı, yaş ortalaması 60 olan, kaybolmak üzere olan bir köy'.

Köyün tarihinde cami, köy muhtarlık yapısı, hamam ve bazı konut yapıları ile ilişkili olan köy meydanında bakkal, kunduracı, kasap, manav gibi bir çok ihtiyacın karşılanması için mekânlar, kız yetiştirme yurdu, yetiştirme yurdu, ilerleyen dönemlerde jandarma yer almaktadır. Fakat bugün jandarma tamamen atıl durumda iken, tarihte şenliklere, düğünlere, toplantılara tanık olan köy meydanı ise neredeyse tamamen boştur.

Parmakla sayılabilecek olan halk yalnız kalmıştır ve konu köy için ne istersiniz konusuna geldiğinde genellikle cevabın huzurevi olduğu bir köye dönüşmüştür. Oysaki Bilecik ve İlyas Bey köyü hem ko-

lun Üniversitesi Mimarlık Bölümü Öğrencileri **Merter Acar Zinkçi, Miro-mid Shayes-tehnam, Zeynep İpek Sipahioğlu, Nazife Sanaç, Eda Nur Motçu, Fatma Sina Çiftçi, Ayça Korkmaz, Ulaş Kara, Elif Yurtkuran, Fatma Begüm Yağın, Sevi Özdemir** ile birlikte köyün belgelenmesi üzerine detaylı bir çalışma gerçekleştirilmiştir.

Yapılan çalışma kapsamında, köyün kentsel düzeninin incelenmesi, sokak silüetlerinin fotoğraflar aracılığı ile oluşturulması, her bir yapının cephe özelliklerinin incelenmesi, kullanılan taşıyıcı sistem ve diğer malzemelerinin belirlenmesi, ev de yaşayan kişiler var ise görüşme yapılarak kentsel antropoloji çalışmalarının başlatılması, girilebilen evlerin kat planları taslaklarının oluşturulması ve Türk geleneksel konut plan tipleri ile uyumluluğunun saptanması çalışmaları

İlyas Bey Köyü Köy Meydanı

İlyas Bey Köyü Üstten Görünüm

Atılım Üniversitesi Mimarlık Bölümü İlyas Bey Köyü Çalışma Ekibi

numu hem coğrafyası hem de topografik yapısından dolayı birçok güzelliğe ve özelliğe sahip bir köydür. İpek böcekçiliğinin neredeyse her evde yapıldığı, şerbetçiotu yetiştirildiği, barbunya, fasulye yetiştirildiği, hayvancılık için elverişli alanların olduğu düşünüldüğünde yeniden yaşatılması için bir çok sebebin olduğu görülmektedir.

Bir köyün yok olmaması ve yaşayabilmesi için Atı-

gerçekleştirilmiştir.

Yapılan çalışmalar sonucunda, köyün rakımının 570 metre olması ve çevreyi üst kottan görmesinden kaynaklı, manzara izleme alanlarının yoğun olduğu, çeşitli temel ihtiyaçların karşılanabilmesi için düzenlenebilecek alanların olduğu, jandarma binasının hâlâ kullanılabilir olması ve mekansal yapısının iyi olmasından kaynaklı çeşitli alternatiflerle canlandırılabilere-

ği, su kaynağının yukarıda olması ve kapalı su sistemi gibi sistemler aracılığı ile kaynaktan aşağıda yer alan tarlalarının canlandırılabilereği, meydana derenin geçmesinden kaynaklı olarak çeşitli aktivitelerin düzenlenebileceği, Rumlardan kalan sayılı evin ve Cumhuriyet döneminde yapılan evlerin restore edilmesi, bakımlarının yapılması ile birlikte çeşitli konaklama birimlerinin oluşturulabileceği tespit edilmiştir. Bu tespitler bize göstermektedir ki, İlyas Bey Köyü kurtarılabilir, yaşatılabilir.

Yapıların kendine ait plan tipleri olduğu tespit edilmiştir. Giriş katı genellikle depo, ağır, ipek böcekçiliği için ayrılırken, üst katlarda yaşama alanları bulunmaktadır ve orta sofalı ya da sofalı plan tipleri ile karşılaşılmıştır. Oda- lar sofaya açılmaktadır. Plan tipleri açısından Türk Evi plan tipolojisini devam ettirmek ve korumak adına köyün korunması önem taşımaktadır.

Yapılan bu çalışmaların ardından geliştirilecek diğer çalışma öncelikli olarak köyün değerlerinin ortaya çıkarılması için elde edilen veriler doğrultusunda detaylı bir yayın hazırlamak iken, diğer bir çalışma ise öğrencilerle birlikte köyün yaşatılması için geliştirilebilecek projeleri fikir düzeyinde oluşturmak ve ilgili kurumlarla paylaşmaktır.

Bu çalışmalar ile amaç yok olmak üzere olan İlyas Bey Köyü'nü kurtarmak ve yeniden canlandırmaktır.

1 Köy halkı ile yapılan görüşmeler ve alan çalışması sonucunda elde edilen bilgiler doğrultusunda aktarılmıştır.

ATILIM ÜNİVERSİTESİ

geleceğe *iz* bırakın

İNCEK - ANKARA
www.atilim.edu.tr

f /AtilimUniv

@atilimuniv

